

IBSA Slovakia s.r.o.

Smernica - oznámenie protispoločenskej činnosti

Ed.	účinnosť	Predmet
00	1.1.2024	Prvé vydanie

Obsah

ÚČEL	3
ROZSAH PÔSOBNOSTI.....	3
KOMU JE SMERNICA URČENÁ	3
REFERENCIE A DEFINÍCIE	3
PREDMET A ROZSAH OZNÁMENIA.....	4
EVIDENCIA OZNÁMENÍ	5
OZNAMOVANIE ZÁVAŽNÝCH PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI PODĽA ZÁKONA.....	6
VNÚTORNÝ SYTÉM EVIDOVANIA OZNÁMENÍ	6
INÉ ORGÁNY PRÍSLUŠNÉ NA PRIJATIE OZNÁMENIA	7
OCHRANA OZNAMOVATEĽA	7
OBOZNÁMENIE SA SO SMERNICOU.....	8
SANKCIE	8

ÚČEL

Cieľom tejto smernice je identifikovať a regulovať proces prijímania, analýzy a spracovania oznámení protispoločenskej činnosti - aj anonymných alebo chránených - vykonaných oznamovateľom, v súlade s metódami zameranými na ochranu identity oznamovateľa.

ROZSAH PÔSOBNOSTI

Táto smernica je určená pre spoločnosť IBSA Slovakia s.r.o. (ďalej aj "spoločnosť") a všetky jej lokálne organizačné zložky a nadobúda účinnosť dňom schválenia riaditeľom spoločnosti

KOMU JE SMERNICA URČENÁ

Smernica je určená:

1. všetkým zamestnancom spoločnosti,
2. konzultantom a samostatne zárobkovo činným osobám, všeobecne tým, ktorí vykonávajú svoju prácu v spoločnosti;
3. dobrovoľníci a sťažisti, či už platení alebo nie, ktorí pracujú pre spoločnosť;
4. osoby v pracovnom vzťahu, ktorých pracovný pomer už skončil, ak sa dozvedela informácie o protispoločenskej činnosti počas trvania tohto pracovnoprávneho vzťahu alebo iného obdobného vzťahu,
5. osoby, ktorých pracovný vzťah ešte nevznikol,
6. riaditelia, štatutári, spoločníci spoločnosti a každý, kto vykonáva správu, riadenie, kontrolu, dohľad alebo inak zastupuje spoločnosť.

REFERENCIE A DEFINÍCIE

Súčasťou tejto smernice sú nasledovné dokumenty

- IBSA Etický kódex;
- IBSA Protikorupčné usmernenia;
- Zákon č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti;

Okrem toho sú nasledujúce definície určené na objasnenie významu niektorých použitých pojmov:

- **Oznámenie:** písomné alebo ústne oznámenie týkajúce sa skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti, vykonané v rozpore s vnútroštátnymi alebo európskymi zákonmi, predpismi, Etickým kódexom skupiny IBSA, ďalšími internými predpismi spoločnosti,
- **Oznamovateľ:** fyzická osoba, ktorá v dobrej viere urobí oznámenie orgánu príslušnému na prijatie oznámenia, úradu alebo zamestnávateľovi.
- **Konanie v dobrej viere:** konanie fyzickej osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe, a vedomosti, ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé.

- **Nahlásená osoba:** osoba obvinená z konania, ktoré je predmetom obvinenia.
- **Dotknutá osoba:** fyzická alebo právnická osoba, ktorá je v oznámení uvedená ako osoba, ktorej sa príslušné protiprávne konanie pripisuje alebo s ktorou je táto osoba spojená;
- **Protispoločenská činnosť:** Trestné činy, správne delikty, priestupky a iné konanie, ktoré má negatívny dopad na spoločnosť, a teda ohrozuje verejný záujem. Môže ísť napríklad o:
 - trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie
 - trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe
 - trestné činy podplácania alebo prijímania úplatku
 - trestné činy proti životnému prostrediu
 - trestný čin ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými výrobkami
 - správny delikt nakladania s odpadmi v rozpore so zákonom
 - porušovanie pravidiel pri predchádzaní praniu špinavých peňazí a pod
- **Odvetné opatrenie:** je konanie alebo opomenutie konania v súvislosti s pracovnoprávnym alebo iným obdobným vzťahom oznamovateľa vyvolané oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti a ktoré oznamovateľovi spôsobilo alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu; tak ako sú špecifikované v z.č. 54/2019 Z.z.
- **Sprostredkovateľ:** osoba, ktorá dôverným spôsobom pomáha oznamovateľovi v procese oznámenia v kontexte výkonu práce.

PREDMET A OBSAH OZNÁMENIA

Oznámenie sa môže týkať konania, ako aj nedodržovania predpisov, opomenutí a protiprávneho konania, o ktorom sa oznamovateľ dozvedela počas výkonu práce u zamestnávateľa, prípadne postačuje podozrenie, že došlo k protispoločenskej činnosti - alebo o ktorom sa domnieva, že by sa mohlo jednať o takéto konanie - v rozpore s právnymi predpismi SR a/alebo európskymi zákonmi a predpismi alebo internými predpismi, ktoré sa priamo alebo nepriamo týkajú spoločnosti.

Oznámenie sa môže týkať aj nedodržovania Etického kódexu IBSA, Smerníc, ktorými sa spoločnosť riadi;

Oznámenie musí byť podrobné a založené na presných a zhodných skutočnostiach, a preto musí obsahovať nasledovné:

- osobné údaje oznamovateľa, ak si oznamovateľ nezvolil anonymný režim;
- jasné a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností; na ktoré sa oznámenie vzťahuje,
- ak sú známe, okolnosti miesta a času, kedy malo dôjsť k protispoločenskej činnosti;
- ak sú známe, osobné údaje alebo ďalšie údaje, na základe ktorých je možné identifikovať osobu(y), ktoré vykonali nahlásenú protispoločenskú činnosť,
- uvedenie akýchkoľvek ďalších osôb, ktoré môžu poskytnúť ďalšie informácie, ktoré sú predmetom oznámenia;
- uvedenie všetkých dokumentov, ktoré môžu potvrdiť pravdivosť týchto skutočností;

- akékoľvek iné informácie, ktoré môžu poskytnúť užitočnú spätnú väzbu o existencii skutočností uvedených v oznámení a ktoré môže prispieť k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo k usvedčeniu jej páchatel'a.

Z toho vyplýva, že na **oznámenia založené len na podozreniach alebo neoverených skutočnostiach, ktoré nie je možné považovať za spoľahlivé, sa neprihliada**. Z tohto hľadiska sa odporúča, aby uvedené oznámenia boli čo najpodrobnejšie tak, aby spoločnosť mohla vykonať potrebnú kontrolu.

Na anonymné oznámenia sa táto smernica vzťahuje iba, ak tieto oznámenia spĺňajú vyššie uvedené náležitosti.

Na oznámenia týkajúce sa sporov, nárokov alebo žiadostí súvisiacich s osobným záujmom oznamovateľ'a, ktoré sa týkajú výlučne jeho individuálnych pracovnoprávných vzťahov, vrátane, ale nielen, pracovnoprávných sporov alebo sporov medzi kolegami, sa neprihliada.

EVIDENCIA OZNÁMENÍ

Spoločnosť má v úmysle ochrániť identitu oznamovateľ'a, v súlade so zákonom, z tohto dôvodu sa rozhodla, že evidenciu oznámení bude vykonávať poverený personalista v súlade s jeho schopnosťami a technickými znalosťami a objektivitou.

Oznámenie je možné podať nasledovne:

- osobné podanie (priamemu nadriadenému, inej určenej osobe)
- poštou (list s označením „Dôverné“)
- **e-mailom – maria.farkasova@ibsa.sk**

Takémuto konaniu je pridelené spisové číslo. Oznamovateľ potom po odoslaní oznámenia dostane potvrdenie o prevzatí samotného oznámenia v lehote do siedmich dní.

Spoločnosť sa do deväťdesiatich dní od podania oznámenia k oznámeniu vyjadrí.

Na účely vedenia evidencie oznámení je spoločnosť oprávnená spracúvať osobné údaje uvedené v oznámení v rozsahu: meno, priezvisko a adresa pobytu oznamovateľ'a.

Osoba určená na prijatie oznámenie spracúva osobné údaje oznamovateľ'ov na účel evidencie a vybavovania oznámení protispoločenskej činnosti v zmysle zákona.

Spoločnosť, osoba určená na prijatie oznámenie zabezpečuje spracovanie osobných údajov uvedených v oznámení v súlade s čl. 25 všeobecného nariadenia o ochrane údajov EÚ č. 2016/679 (GDPR), v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov

OZNAMOVANIE ZÁVAŽNEJ PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI V ZMYSLE ZÁKONA

Výsledkom preverovania oznámenia môžu byť nasledovné situácie:

- spáchanie protispoločenskej činnosti sa nepotvrdí (oznámenie sa preverovaním preukázalo ako neopodstatnené),
- spáchanie protispoločenskej činnosti sa potvrdí (oznámenie sa preverovaním preukázalo ako opodstatnené),
- spáchanie protispoločenskej činnosti nie je jednoznačné.

Ak určená osoba, ktorá prijala oznámenie v istej fáze dospeje k podozreniu, že bol spáchaný trestný čin, je potrebné obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní.

VNÚTORNÝ SYSTÉM EVIDOVANIA OZNÁMENÍ

Po prijatí správy o protispoločenskej činnosti na to určená osoba do siedmich dní odo dňa prijatia oznámenia vydá oznamovateľovi potvrdenie o jej prijatí.

Ak sú splnené podmienky, poverená osoba začne vyšetrovanie, pričom vypočuje oznamovateľa a vykoná potrebné vyšetrovanie: overí platnosť okolností uvedených v oznámení prostredníctvom akejkoľvek činnosti, ktorú považuje za vhodnú, vrátane vypočutia akýchkoľvek iných subjektov, ktoré môžu podať oznámenie o týchto skutočnostiach, pri dodržaní zásad nestrannosti, dôvernosti a ochrany totožnosti oznamovateľa. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi dotknutého zamestnanca s obsahom oznámenia a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci.

Ak je oznámenie predložené inej osobe ako osobe, ktorú spoločnosť určila a poverila jeho evidenciou, oznámenie musí byť do siedmich dní od jeho prijatia zaslané priamemu nadriadenému oznamovateľa so súčasným oznámením o jej postúpení oznamovateľovi.

Poverená osoba za spoločnosť môže na základe posúdenia skutočností, ktorých sa oznámenie týka, rozhodnúť, že v prípade zjavnej a jednoznačnej neopodstatnenosti, oznámenie odmietne bez zistení alebo odporúčaní na prijatie ďalších opatrení, v prípade ohovárania alebo úmyselného pochybenia alebo hrubej nedbanlivosti oznamovateľa postúpi informáciu priamemu nadriadenému.

Poverená osoba na konci vyšetrovania informuje oznamovateľa o jeho výsledkoch prostredníctvom e-mailovej komunikácie do troch mesiacov odo dňa potvrdenia o prijatí alebo, ak to nie je možné, do troch mesiacov od uplynutia sedemdňovej lehoty od podania oznámenia.

Tieto lehoty možno predĺžiť len v prípade riadne odôvodnených okolností.

Údaje a dokumenty, ktoré sú predmetom oznámenia, sa uchovávajú v súlade so zákonom po dobu potrebnú na spracovanie oznámenia, najneskôr však päť rokov odo dňa oznámenia výsledku šetrenia postupu podávania správ.

INÉ ORGÁNY PRÍSLUŠNÉ NA PRIJATIE OZNÁMENIA

Bez toho, aby bolo dotknuté uprednostňovanie interného podania - oznámenia, je potrebné poznamenať, že oznamovateľ môže využiť externý oznamovací kanál, len ak:

1. po oznámení, ktoré bolo podané interne v spoločnosti, nebolo toto oznámenie vybavené;
2. oznamovateľ má opodstatnené dôvody domnievať sa, že ak by podal interné oznámenie, nebolo by účinne evidované alebo že by oznámenie mohlo byť dôvodom na odvetné opatrenie;
3. oznamovateľ má opodstatnené dôvody domnievať sa, že porušenie môže predstavovať bezprostredné alebo zjavné ohrozenie verejného záujmu

OCHRANA OZNAMOVATEĽA

Spoločnosť sa zaväzuje zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, ako aj o všetkých ostatných informáciách alebo informáciách obsiahnutých v oznámení, z ktorých zverejnenia možno priamo alebo nepriamo odvodiť totožnosť oznamovateľa.

Ochrana dôvernosti sa vzťahuje aj na sprostredkovateľa a dotknutú osobu, ako aj na kolegov oznamovateľa, ktorí pracujú v rovnakom pracovnom prostredí a ktorí majú s uvedenou osobou obvyklý a aktuálny vzťah.

Totožnosť oznamovateľa je možné odtajiť len s výslovným súhlasom uvedenej osoby, alebo ak tak prikazuje zákon.

V konaní, v ktorom je odhalenie totožnosti oznamovateľa nevyhnutné na obhajobu osoby, ktorej sa vytyka disciplinárne previnenie, alebo osoby, ktorej sa oznámenie týka, je spoločnosť okrem vyžiadania si výslovného súhlasu oznamovateľa povinná zaslať uvedenej osobe písomné oznámenie o dôvodoch takéhoto odhalenia.

Spoločnosť netoleruje žiadne nepriaznivé dôsledky voči oznamovateľovi a zaväzuje sa chrániť oznamovateľa pred akýmkoľvek odvetným alebo diskriminačným konaním, dokonca aj pokusom alebo hrozbou, vykonaným ako priamy alebo nepriamy dôsledok podaného oznámenia.

Uvedená ochrana funguje len v prípade, ak mal oznamovateľ v čase oznámenia opodstatnený dôvod domnievať sa, že oznamované informácie sú pravdivé a spadajú do rozsahu pôsobnosti vymedzeného zákonom.

Bez toho, aby boli dotknuté osobitné obmedzenia zodpovednosti stanovené zákonom, ochrana poskytovaná v prípade odvetných opatrení sa neuplatňuje v prípade rozsudku s výrokom, aj keď nie právoplatným na prvom stupni, o trestnej zodpovednosti oznamovateľa za trestné činy ohovárania za to, že oznámil nepravdivé informácie podané úmyselne alebo z nedbanlivosti, alebo v prípade občianskoprávnej zodpovednosti z rovnakého dôvodu.

V prípade podozrenia z diskriminácie alebo odvetných opatrení voči oznamovateľovi v súvislosti

s oznámením alebo zneužitím oznámenia, spoločnosť uplatní voči takejto osobe disciplinárne sankcie.

OBOZNÁMENIE SA SO SMERNICOU

Touto smernicou sa oboznamuje každý v spoločnosti IBSA, a to aj prostredníctvom osobitných školení alebo iným vhodným spôsobom.

SANKCIE

Účinný systém oznamovania protispoločenskej činnosti musí stanoviť sankcie aj voči oznamovateľovi v prípade zneužitia zákona, ako aj v prípade zistenia oznámených trestných činov a voči tým, ktorí porušujú ochranu oznamovateľa.

Nedodržiavanie tejto smernice zamestnancami spoločnosti IBSA sa bude posudzovať v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákonníka práce.